

ИЗВЕШТАЈ О СПРОВЕДЕНОЈ ЈАВНОЈ РАСПРАВИ О НАЦРТУ ЗАКОНА О РОДНОЈ РАВНОПРАВНОСТИ

На основу члана 41. став 3. Пословника Владе („Службени гласник РС“, број 61/06 – пречишћен текст, 69/08, 88/09, 33/10, 69/10, 20/11, 37/11, 30/13 и 76/14), на предлог Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања (у даљем тексту: Министарство), Одбор за правни систем и државне органе Владе донео је Закључак 05 Број 011-5422/2018-1 од 14. јуна 2018. године, којим се одређује се спровођење јавне расправе у Републици Србији о Нацрту закона о родној равноправности.

Наведеним Закључком утврђен је и Програм јавне расправе о Нацрту закона о родној равноправности од 14. јуна до 5. јула 2018. године (у даљем тексту: Програм). На основу тачке 6. наведеног Програма, предвиђено је да ће по окончању поступка јавне расправе, Министарство анализирати све примедбе, предлоге и сугестије учесника у јавној расправи и сачинити Извештај о спроведеној јавној расправи о Нацрту закона о родној равноправности (у даљем тексту: Извештај), који ће објавити на својој интернет страници и порталу е-управе, најкасније у року од 15 дана од дана окончања јавне расправе. У вези са наведеним, надлежно Министарство подноси поменути Извештај у предвиђеном року.

I ОПШТИ ПОДАЦИ

Јавна расправа о Нацрту закона о родној равноправности реализована је у потпуности у складу са утврђеним Програмом, у периоду од 14. јуна до 5. јула 2018. године за представнике: државних органа, јавних служби, привредне субјекте, синдикате, удружења послодаваца, удружења грађана, стручну јавност и друге заинтересоване учеснике и учеснице.

Текст Нацрта закона је постављен на сајт Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, www.minrzs.gov.rs и на порталу е-управе и учесници јавне расправе су позвани да у назначеном року доставе своје сугестије, предлоге, иницијативе и коментаре на следећу е-mail адресу: javnarasprava.rodna@minrzs.gov.rs или писаним путем Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Београд, Немањина 22-26. На наведени позив се одазвало укупно 67 субјеката у друштву достављајући предвиђене обрасце. Тачније, ресорном Министарству достављено је у предвиђеном року и уврштено у материјал са јавне расправе 66 образаца са примедбама, мишљењима и сугестијама на Нацрт закона о родној равноправности, од којих 36 образаца идентичне садржине. Три мејла су упућена без приложених образаца, а један образац је упућен службеном поштом након истека наведеног рока, истоветног садржаја као и наведених 36 образаца. Поред наведеног, три обрасца су достављена и писаним путем Министарству, из следећих организација: Српски покрет „Двери“, Породичног сабора Београд и Удружења Православна породица Београд, а која садрже идентични садржај као и три обрасца поднета од стране истих организација електронским путем.

Велики допринос процесу јавне расправе и подршку ресорном Министарству пружила је Канцеларија за сарадњу са цивилним друштвом, као и органи јединица локалне самоуправе у оквиру којих су организована јавна слушања и презентације Нацрта закона о родној равноправности и то у начелу и у појединостима, као и дискусија учесника и учесница јавне расправе.

Укупно је, током јавне расправе о Нацрту закона о родној равноправности од 14. јуна до 5. јула 2018. године, достављено електронским или писаним путем, те изречено у дискусији у пет градова у Републици Србији 359 мишљења, примедба и сугестија, које су евалуиране од стране Радне групе и увршене у Нацрт закона о родној равноправности након јавне расправе, који се ставља на увид јавности у прилогу овог Извештаја.

У вези са наведеним, треба истаћи да је Канцеларија за сарадњу са цивилним друштвом објавила на свом сајту позив организацијама цивилног друштва да се укључе у спровођење јавне расправе о Нацрту тог закона о родној равноправности и приложила Нацрт поменутог закона и образац за достављање мишљења, примедба и сугестија од стране организација цивилног друштва. Стога ће и Извештај о спровођењу поменуте јавне расправе са дорађеним Нацртом закона бити доступан на увид јавности, укључујући и организације цивилног друштва, и то не само постављањем на сајт ресорног Министарства и на порталу е-управе, већ и на сајту Канцеларије за сарадњу са цивилним друштвом.

Такође, треба истаћи да су, у складу са Програмом, реализована јавна слушања и презентације Нацрта закона, које су биле организоване у пет градова у Републици Србији, уз учешће укупно 540 лица и то у:

- Новом Саду, 25. јуна 2018. године, у просторијама Скупштине Аутономне покрајине Војводине, ул. Владике Платона бб, уз учешће 109 лица;
- Београду, 26. јуна 2018. године, у просторијама Дома Народне скупштине Републике Србије (Мала пленарна сала), Трг Николе Пашића бр. 13, уз учешће 195 лица;
- Крагујевцу, 28. јуна 2018. године, у просторијама Скупштине Града Крагујевца, Трг слободе бр. 3, уз учешће 132 лица;
- Нишу, 29. јуна 2018. године, у просторијама Скупштине Града Ниша, ул. Николе Пашиће бр. 24, уз учешће 49 лица и
- Новом Пазару, 3. јула 2018. године, у просторијама Скупштине Града Новог Пазара, ул. Стевана Немање бр. 2, уз учешће 55 лица.

Садржај ових дискусија садржан је у Извештају и разматран је у ресорном Министарству приликом евалуације мишљења, примедба и предлога из јавне расправе ради дораде Нацрта закона о родној равноправности.

II ДИСКУСИЈА УЧЕСНИКА У ЈАВНИМ РАСПРАВАМА У ПЕТ ГРАДОВА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

Нови Сад, 25. јун 2018. године

Уводну реч на јавној расправи, одржаној у Новом Саду, 25. јуна 2018. године, имала је др Стана Божовић, државна секретарка у Министарству, а потом су говорили: Иштван Пастор, председник Скупштине АП Војводине; Ђорђе Милићевић, потпредседник Покрајинске владе; Миа Страјин, председница Савета за родну равноправност и једна од координаторки Женске парламентарне мреже АПВ; Диана Миловић, директорка Покрајинског завода за равноправност полова и Срђан Кружевић, заменик градоначелника Града Нови Сад.

У другом делу, који је био посвећен представљању Нацрта закона о родној равноправности у начелу и у појединостима, говорили/ле су: др Стана Божовић, државна секретарка у Министарству, Нина Митић, в. д. помоћница, Сектор за антидискриминациону политику и унапређење родне равноправности Министарства; др Биљана Стојковић, виша саветница, Сектор за антидискриминациону политику и унапређење родне равноправности Министарства; Светлана Селаковић, помоћница

Покрајинског секретара за социјалну политику, демографију и равноправност полова, задужена за ресор равноправности полова и Марина Благојевић Хугхсон, национална експерткиња за родну равноправност и научна саветница у Институту за криминолошка и социолошка истраживања у Београду.

У трећем делу јавне расправе у Новом Саду је реализована дискусија присутних о Нацрту закона о родној равноправности.

На почетку дискусије за реч се јавила госпођа Лепа Арамбашић, координаторка Женске одборничке мреже Скупштине Града Зрењанина. Она је истакла да се члан 48. Закона предвиђа увођење СОС телефона. С тим у вези, према њеним речима, Законом о родној равноправности треба да прецизирати извор финансирања како саму услугу, тако и обуке људи који ће ту радити. Такође, важно је дефинисати да ли ће неко институционално тело бити вид подршке невладином сектору у спровођењу овог закона. Друго питање се односило на сигурне куће. Госпођа Арамбашић је поставила питање које се односило на то шта се дешава са женама које изађу из сигурне куће. Према њеним речима, потребно је направити споразум са послодавцима којим би, запослењем жена које су изашле из сигурне куће, остварили одређене бенефите, као што је на пример ослобађање од пореза и доприноса итд.

И на крају, указала је на проблем везан за мали број обучених полицијских службеника када је у питању поступање у ситуацијама када наступи породично насиље. Из тог разлога госпођа Арамбашић је поставила питање могућности да се повећа број полицијских службеника који би били обучени за реаговање у таквим околностима.

Светлана Селаковић, помоћница Покрајинског секретара за социјалну политику је у намери да одговори на нека од постављених питања навела да, када је у питању економско оснаживање жена које трпе насиље, постоји конкурс и програм намењен послодавцима у коме су они спремни да запосле жене које излазе из сигурних кућа. Тај програм је добар, али га је потребно још унапређивати. Често је присутан отпор због бојазни послодаваца да ће мушкаци који су починили насиље долазити у фирму и правити проблеме. Постоји низ других мера који морају бити усклађени са овом мером како би давала потпуни ефекат. Дакле, постоји та могућност, када је АП Војводина у питању, а постоји и конкурс који се расписује сваке године.

Др Биљана Стојковић из ресорног Министарства је такође одговорила на једно од постављених питања. Она је навела да је до сада било регулисано да СОС телефоне финансира локална самоуправа, међутим Национална СОС линија ће бити финансирана од стране Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања.

Проф. др Маријана Пајванчић је на почетку нагласила да је примедбе и сугестије послала у електронској форми, а да је на овом скупу хтела да укаже на две ствари с обзиром на то, да од почетка прати генезу овог закона. Она је навела да је увидела неколико позитивних помака када је у питању ова верзија закона а то су:

1. Промена назива закона делује као техничко а ствари је суштински важно питање;
2. Експлицитно регулисање обавеза јавне власти заправо значи предузимање одговорности за унапређење и развој родне равноправности, за политику једнаких могућности као и установљавање јасних механизма за њихово остваривање;
3. Поздравила је и постојање одредаба које изједначавају органе јавне власти са послодавцима у делу са правима и обавезама које се односе на равноправност, што до сада није било случај, јер су се обавезе, углавном, односиле на послодавце.

Према њеним речима врло је важно што је фокус стављен на извршење, а до сада је то било болна тачка Закона о равноправности полова који, упркос солидним решењима, није био примењиван.

Такође, истакла је да су учињени и други значајни кораци и то:

1. Регулисane су надлежности, обавезе, одговорности и инструменти за извршавање;
2. Прописани су рокови за усвајање имплементационих прописа;
3. Постављени су рокови за остваривање постојећих стандарда (као што је нпр. подизање квоте са 30% на 40%);
4. Извештавање о спровођењу планских докумената, будући да је то питање било нерешено у постојећем Закону;
5. Подизање висине новчаних казни.

Проф. др Павјанчић је навела да је врло важна, а то се у неким деловима закона види, а у неким недовољно, специфичност његовог садржаја. Закон о родној равноправности је нови закон у правном поретку, а када једну нову област нормирате у постојећи распоред снага по областима које тај нови закон треба да покрије, ви се наилазите у сталној дилеми да ли је некој одредби место у овом закону или у неком другом. То је преломна тачка односа са супсидијарним законом а нарочито општим Законом о забрани дискриминације.

Осим наведеног др Павјанчић је дала и одређене препоруке као што су:

1. Стављање фокуса на политику једнаких могућности и на посебне мере, што је место које закон чини специфичним у односу на супсидијарне законе и отклања део баријера са којима смо се сусретали;
2. Успостављање координације и синергије са Законом о забрани дискриминације због потребе за компатибилношћу;

На питање модераторке др Божовић, у вези места где би требало да се реши заштита, докторка Павјанчић сматра да је то у Закону о забрани дискриминације, али са свим елементима поступка који су нешто другачији него што је стандардна грађанска парница. Из Нацрта закона о забрани дискриминације је потребно изоставити термине и одредбе које релативизују дoмет нормe, као на пример „поступно“ (прелажење на квоте) „у складу са могућностима“ (јер се оставља простор за манипулацију). Такође, по мишљењу др Павјанчић, институционални механизми и њихова мултисекторска природа тражи да у Влади имамо тело које има инструменте за имплементацију будућег закона, које вероватно нема инспекцијске службе и нема ону врсту капацитета које има једно Министарство, али има драгоцену улогу да може координира активностима, као што је има и Повереник за заштиту равноправности.

Милица Торбица, Центар за женски активизам из Новог Сада је похвалила напоре да се овако озбиљна област права регулише на адекватан и потпун начин, а прво на шта је желела да укаже је дефинисање појма „род“. Наиме, чланом 8. Нацрта закона о родној равноправности су дефинисани појмови и изрази који су употребљени у тексту међу којима је и појам „род“. Према њеном мишљењу, дефиниција појма „род“ је непотпуна из разлога што није објашњен појам „родни индетитет“, а узимајући у обзир да се појам „род“ изводи директно из појма „родног индетитета“, сматра неопходним дефинисање и овог појма.

За реч јавила и госпођа Даница Тодоров, стручњакиња и активисткиња у области родне равноправности која указује да је учињен позитиван помак у промени назива закона, утврђивању механизма као и обавеза послодаваца и органа јавне власти. Према њеним реима, неопходно је предвидети обавезу органа јавне власти везану за обезбеђивање финансијских средстава за остваривање прописаних обавеза које се односе на спровођење посебних и општих мера у остваривању родне равноправности. Чињеница је да нам следи обавеза у вези са доношењем Стратегије и Акционог плана у којима ће бити дефинисани актери који ће, самим тим, морати да предвиде одређена финансијска средства. Међутим, госпођа Тодоров сматра да би ваљало то навести и у предложеном тексту Нацрта закона о родној равноправности.

Госпођа Тодоров је истакла да је неуобичајно да Закон о родној равноправности читаво једно поглавље посвећује родно заснованом насиљу и насиљу према женама, што можемо разумети као потребу за имплементацијом Конвенције Савета Европе о спречавању и борби насиља над женама и насиља у породици. Из тог разлога је важно да у Закону о родној равноправности појмови буду усаглашени са поменутом Конвенцијом. Госпођа Тодоров сматра да се у дефиницији родно заснованог насиља одступа од оних које постоје у Конвенцији Савета Европе и ако су то опште прихваћене дефиниције. С тим у вези, сматра да је „родно засновано насиље“, заправо, насиље над женама зато што у већој мери погађа жене. Према томе, нагласила је, не може да постоји „родно засновано насиље и насиље над женама“.

У члану 45. ставу 4. говори се о „преваспитавању“ починилаца насиља, што госпођа Тодоров сматра да није адекватан термин. Према њеним речима потребно је употребити појам који је предвиђен Конвенцијом Савета Европе.

Овај Закон такође предвиђа обавезу пријављивања насиља. Госпођа Тодоров сматра да за овим нема потребе будући да оваква одредба већ постоји у Кривичном законнику и Закону о спречавању насиља у породици.

На једном месту се говори о томе да Министарство, у сарадњи са другим органима и невладиним организацијама треба предузима мере у погледу стављања на увид, односно информисања о свим расположивим услугама. Овде није наведено које је то Министарство надлежно.

У члану 48. тачки 3. се говори о судско-медицинској и психолошкој подршци жртвама а у једној реченици се на крају се помињу Кризни центри за подршку жртвама сексуалног насиља. Госпођа Тодоров сматра да би ову одредбу требало дефинисати као „услугу“, обзиром да би Кризни центри били услуга за жртве сексуалног насиља. Обзиром на наведено, важно је и дефинисати услуге које пружају тзв. Кризни центри. Она је похвалила је ову одредбу у члану 49. будући да је неопходно радити на спровођењу програма за починиоце насиља. Сматра да је важно нагласити потребу да органи јавне власти омогуће законодавне и друге мере како би се обезбедили програми за рад са „учиниоцама насиља“. Самим тим, би у овај члан, после члана 48. требало додати и члан 49. како би било јасно прецизирано да су за реализацију оваквих програма потребна финансијска средства.

Биљана Стефанов испред Женске платформе за развој Србије, је указала на предложене дефиниције у Нацрту закона. У вези са наведеним, када је у питању члан 9. напоменула је, да је у Закону о потврђивању тзв. Истамбулске конвенције наша држава имала резерву према одредбама везаним за исплату накнаде штете за жртве насиља, а у поменутом члану стоји да лицу које је претрпело насиље може бити исплаћена материјална штета. Потребно је водити рачуна будући да ова ствар није регулисана Законом о спречавању дискриминације, а самим тим није јој место ни овде. Тако да би ставку која се односи на надокнаду штете требало посебно дефинисати.

У члану 11. постоји део који говори о Стратегији која треба да садржи један општи циљ и до пет посебних циљева, госпођа Стефанов сматра да овај део постоји у Закону о планском систему, самим му у Закону о родној равноправности није место.

Члан 46. говори о материји која је дефинисана чланом 3. Закона о спречавању насиља у породици, самим тим би овај члан требало брисати.

Члан 47. став 2. који говори о бесплатној правној помоћи не прецизира о којој правној помоћи се ради, ко је пружа, коме доступна и којим Законом.

У члану 48. и још неколико места се помиње реч „у сарадњи“ која није довољно прецизно дефинисана јер, по њеном мишљењу, мора да постоји обавеза сарадње, размена информација и деловања када је примена овог закона у питању.

Осим тога помињу се и специјализоване услуге подршке које се пружају жртвама насиља. Госпођа Стефанов сматра да би овде јасно требало да се раздвоји бесплатна правна помоћ од услуга које се спроводе у оквиру специјализованих саветовалишта за жртве насиља.

Члан 51. говори о финансијским средствима за остваривање услуга из члана 48. која се обезбеђују у буџету на свим нивоима власти у складу са Законом којим се уређује буџетски систем. Јасније дефинисати, шта се финансира у складу са овим Законом и шта су дужне да финансирају локалне самоуправе. Министарство локалне самоуправе је најавило да ће посебном листом прописивати обавезе локалне самоуправе што значи да ових услуга може да буде, али и не мора. Овде није прецизирано како ће се услуге финансирати на локалном нивоу као ни спровођење политике родне равноправности спроводити на локалном нивоу. С тим у вези члан 51. треба ревидирати.

Осим наведеног имали су примедбе и на правну лектуру и на још неке тачке што ће послати у писаној форми

Маја Седларевић, посланица АП Војводина, и једна од координаторки Женске парламентарне мреже.

Према њеном мишљењу Србија је друштво које је још увек патријархално и одатле постоји отпор према свим иновацијама које овај закон носи.

Најпре, похвалила је назив закона, али је указала и на потребу за усклађивањем појмова, јасним дефиницијама у сагласности са међународним документима на које се позивамо.

Када је у питању члан 1. овим чланом је наведено шта се све уређује, међутим овде треба да се дефинише кога све обавезује овај Закон. Према мишљењу госпође Седларевић, да не би дошли у ситуацију различитог тумачења неопходно је јасно дефинисати који су то органи јавне управе.

Госпођа Седларевић је, везано за чланове 39., 40., 41., који се односе на политичко деловање и јавне послове, нагласила да је квота од 40% одлична интенција као и да је јако важно што се овим законом то уводи и као обавеза извршне власти. Управо из тог разлога је потребно у члану 1. дефинисати који су то органи јавне управе. Такође, према њеним речима, потребно је обрисати термин „поступно“, с обзиром да је на крају дефинисан крајњи рок за извршење.

У члану 55. у коме се помињу органи АП Војводине, госпођа Седларевић сматра да би овај члан требало разрадити као што је разрађен члан који се односи на локалне самоуправе. Према њеним речима, неопходно је дефинисати који су то органи АП Војводине обзиром да је постојеће решење и сувише опште.

Када се говори о члану 56. који се односи на локалне самоуправе, госпођа Седларевић је навела да је и раније постојала обавеза локалних самоуправа да имају лица која су задужена на родну равноправност, међутим пракса је показала да су оне вешто избегавале ову обавезу или су је тумачили на свој начин. С тим у вези, неопходно је дефинисати стално радно тело на локалном нивоу.

У члану 67. постоји техничка грешка, будући да овде стоји до 31. децембра 2017. године.

У члану 68. тачка 3. недостају покрајински избори.

Радмила Митровић, координаторка Женске одборничке мреже општине Инђија је на самом почетку указала на неоспоран значај Закона о родној равноправности за Републику Србију, као и на потребу да буде усвојен у што краћем року. Према њеним наводима кључна реч за примену истог је солидарност.

Овај Закон ће оснажити жене да се баве политиком и омогућити им да се уз помоћ различитих инструмената које Закон пружа боре за равноправност. Госпођа Митровић

сматра да свако од присутних треба да пође од себе и да презентује овај Закон у својим локалним самоуправама, цивилном сектору, саветима.

Нада Чекеровић, психолошкиња, управница Сигурне женске куће и чланица Савета за родну равноправност АП Војводине.

Госпођа Чекеровић сматра да постоји директна веза између насиља у породици и родне неравноправности. Према њеним речима, овај Закон је драгоцен јер ће раширити крила за борбу против насиља над женама и генерално за борбу за равноправност у свим сферама политичког и друштвеног живота

Члан 48. говори о бесплатној правној помоћи а госпођа Чекеровић сматра да је важно дефинисати извор финансирања и начин пружања, будући да није донет закон који уређује ову материју.

Када су и питању форензички прегледи, који се помињу у члану 48. важно је нагласити да жене не могу носити терет везан за доказивање да су жртве насиља у породици. У Закону о ратификовању и примени Истамбулске конвенције је наведено да је држава та која треба да докаже да је нека жена била жртва насиља у породици и ако то није у случај у пракси. Стварност је таква да жене врло често нису спремне да причају о овом проблему, а мали број институција покреће поступак по службеној дужности.

Програми рада са починиоцима насиља, (члан 48.) који су починили благо до средњег нивоа тешко насиље, су изузетно значајни обзиром да предвиђају посебан рад и психосоцијални третман са починиоцима, жртвама али и са децом која су у контексту насиља у породици често заборављене жртве. Само интегрисаним системом рада и са жртвама и починиоцима можемо да доведемо да се насиље више не понови. Жене врло често желе да се врате кући али не желе да трпе насиље.

На крају се госпођа Чекеровић захвалила у своје и у име корисница Сигурне куће на овом Закону.

Милица Кирћански, посланица у парламенту АП Војводине, сматра да је у Закону о родној равноправности урадити следеће:

- Где год постоји могућност прецизирати и утврдити временски оквир за реализацију;

- Родно осетљив језик као део стандардизованог језика;

- Свако насиље је потребно регулисати по хитном поступку.

Ђенђи Селеси, накадашња посланица у Скупштини АП Војводине и прва заменица председнице Женске парламентарне мреже

Госпођа Селеси је најпре похвалила промену назива Закона, и обзиром на то је сугерисла да је потребно да се промени назив свих тела на републичком, покрајинском и локалном нивоу која се баве овом материјом.

Такође, било би важно дефинисати као обавезу а не као препоруку локалним самоуправама увођење запосленог лица које би било задужено за остваривање политике родне равноправности. Када имате лице на локалном нивоу које је задужено да спроводи политику са вишег нивоа и да буде веза ове две истанце, овај закон ће осим теорије имати и практичну примену

Горан Гонђа, посланик у Скупштини АП Војводина, је навео да ако поменути Закон регулише однос између полова треба да се зове Закон о равноправности полова. Господин Гонђа је предложио да где год се помињу мушкарци и жене треба навести пол,.

Према његовим речима, неопходно је уважити природне и верске разлике које у Нацрту закона о родној равноправности не постоје. Он је истакао да се у једном делу закон помињу исти критеријуми, што је по природи немогуће.

У члану 9. тачку 6. би требало допунити и доделом старатељства над децом, нарочито уколико родитељи имају исте финансијске могућности. Чак би, према његовом мишљењу овде требало размислити и о квотама.

Члан 37. који се тиче јавног информисања би требало допунити сексистичким, мизогеним и мизандријским медијским садржајима.

Господин Гонђа је навео да нема ништа против члана 41. којим се уређује заступљеност у органима странке, али да се оваквим решењем доводи у питање постојање женских парламентарних мрежа.

У члану 42. постоји наслов који каже „рађање и репродуктивна и сексуална права жене“ а цео члан се односи и на жене и мушкарце, самим тим би предходна примедба која се односила на род била адекватна и пожелна.

Обзиром да у Закону постоји „лице које трпи насиље“, ради избегавања сваке могуће претоставке и релативизације, би требало увести и „лице које чини насиље“ чиме би превазишли поделе по половима.

Београд, 26. јун 2018. године

Уводну реч на јавној расправи, одржаној у Београду, 26. јуна 2018. године, имала је др Стана Божовић, државна секретарка у Министарству, а потом су говорили: Маја Гојковић, председница Народне скупштине Републике Србије и Зоран Ђорђевић, министар за рад, запошљавање, борачка и социјална питања.

У другом делу, који је био посвећен представљању Нацрта закона о родној равноправности у начелу и у појединостима, говорили/ле су: др Стана Божовић, државна секретарка у Министарству, Нина Митић, в. д. помоћница, Сектор за антидискриминациону политику и унапређење родне равноправности Министарства; др Биљана Стојковић, виша саветница, Сектор за антидискриминациону политику и унапређење родне равноправности Министарства; мр Зоран Пашалић, Заштитник грађана и Марина Благојевић Хугхсон, национална експерткиња за родну равноправност и научна саветница у Институту за криминолошка и социолошка истраживања у Београду.

У трећем делу јавне расправе у Београду је реализована дискусија присутних о Нацрту закона о родној равноправности.

Ивана Стојиљковић, посланица у Народној скупштини Републике Србије, је на почетку свог излагања навела да је Народна скупштина добар пример родне равноправности нарочито у предходних 4-6 година. У Народној скупштини имамо председницу и на челу скупштинских одбора су углавном жене.

Поред ове законодавне власти у којој су жене заузеле чврсте позиције, госпођа Стојиљковић сматра да је потребно постићи и повећање броја жена и у извршној власти, посебно на локалу.

Сагледавајући Нацрт закона о родној равноправности истакла је да је добро што ће се подносити редовни извештаји као и што постоје казнене мере из разлога што је то још увек најбољи превентивни начин да се сузбије насиље али и други видови дискриминације.

Она похвалила доношење новог Закона о родној равноправности у нади да ће обезбедити остваривање циљева који се односе на остваривање принципа једнаких могућности.

Др Зорица Мршевић, научна саветница у Институту друштвених наука у Београду је на почетку излагања навела да је била организатор округлог стола у Институту друштвених наука, који је одржан 19. јуна 2018. године на коме су желели да изнесу

академске аргументе у прилог овог закона. Преовлађујуће мишљење је да овај предложени Нацрт закона може бити бољи.

Једно од питања са поменутог округлог стола је питање родне симетрије и родне неутралности што можда делује заводљиво и делује као нешто што ће можда допринети да овај закон буде боље прихваћен, међутим *ratio legis* овог закона није родна симетрија у законским мерама. Као пример госпођа Мршевић је навела да када неко има у старту више а неко мање права па им се на то дода једнако, јер хоћемо да будемо родно неутрални, ништа се не постиже. Суштина је да се не може остварити циљ када се на једнак начин третирају неједнаки. Циљ Закона о родној равноправности је да заштити равноправност оних који имају мање права а да се различитим мерама допринесе да се они приближе.

Друго што се примећује у предложеном Нацрту закона је узимање у обзир и мишљења социјалних партнера кроз социјални дијалог. Међутим госпођа Мршевић је изразила бојазан да она могу да буду, из било којих разлога, ретроградна и могу да значе губитак права жена.

Када су у питању квоте, важно је напоменути да квоте не треба да постоје у професијама. Квоте могу бити оствариве само у представничким телима обзиром да иста представљају народ.

Једна од ставки која се помиње јесте насиље. Чињеница је да насиље погађа све нас међутим ово није закон који би требао да регулише све врсте насиља, већ да заштити жене искључиво од родно заснованог насиља. Овај закон би требао да пружи један општи законски оквир за заштиту од родно заснованог насиља као део мера које ова држава предузима.

Још једно од питања које се провлачи је питање родног идентитета оних који имају неусаглашен идентитет. Постоје ставови неких невладиних организација које сматрају да Закон мора да садржи и заштиту родних идентитета. Госпођа Мршевић сматра да се ничија права не угрожавају ако постоји једна одредба у којој се каже да су особе неусаглашеног родног идентитета заштићене од дискриминације и насиља. Предходни Заштитник грађана и Координационо тело нису имали слуха за ову ставку из разлога што је непопуларна.

Наредни дискусант на јавној расправи био је Михајло Лалић, аналитичар родне политике.

Господин Лалић сматра да Закон који је предмет ове јавне расправе не може да се зове Закон о родној равноправности јер овде не постоји равноправност за мушкарце. Према његовим речима постоји дискриминација очева када је у питању додела родитељства након развода. Према статистикама 100.000 очева у Србији, противно својој вољи, ретко или уопште не може да виђа своју децу по разводу. С тим у вези неопходно је да се уведу квоте за очеве у таквим ситуацијама.

На крају је предложио да се као компромисно и привремено решење уведу квоте за запошљавање жена на руководећим положајима а да се мушкарцима омогуће квоте за родитељство.

Марина Благојевић Хугхсон, национална експерткиња за родну равноправност и научна саветница у Институту за криминолошка и социолошка истраживања у Београду, се јавила за реч у намери да реплицира предходном говорнику. Госпођа Благојевић Хјустон сматра да се свака примедба не може третирати исто, већ у зависности од тога какава су научна сазнања везана за ту област.

С тим у вези, чињеница је да очеви масовно не плаћају алиментацију, што говори о мери у којој брину о својој деци. Када је у питању додељивање деце мајци то јесте нека врста патријархалне инерције, али оно се не чини у корист мајки него се економско и

емотивно оптерећење ставља на њихова леђа због чега често бивају прикраћене на тржишту радне снаге.

Госпођа Благојевић Хугхсон, је аплицирајући претходном говорнику нагласила да је врло дискутабилно оно што се представља као „вапај очева“, а увођење квота за родитељство је потпуни нонсенс.

Наташа Огељ, саветница за људска права и родну равноправност у Сталној конференцији градова и општина. Госпођа Огељ је поздравила доношење Закона за родну равноправност и указала на важност остваривања овог закона на локалном нивоу. Госпођа Огељ је навела да је и раније постојала обавеза везана за постављање лица и Савета за родну равноправност на локалном нивоу, међутим то у пракси није функционисало.

Према њеним речима, потребно је подзаконским актима или на неки други начин уредити и дефинисати позиционирање као и начин функционисања овог тела како би смо обезбедили да локални ниво учествује у активном спровођењу ове политике.

Драгана Младеновић, Удружење жена на прекретници за оснаживање жена које су остле без посла 45+.

Госпођа Младеновић се у почетку свог излагања осврнула на истраживања чији резултати указују на дискриминацију на тржишту рада, односно ускраћивање права на достојанствен рад за жене које имају преко четрдесет година. Чињеница је да су жене које у том добу остану без посла у врло тешкој ситуацији обзиром да не могу да остваре право на пензију а са друге стране послодавци не показују вољу да их запосле упркос њиховом искуству и способностима. С тим у вези, навела је, да је ово удружење послало примедбе на 11 чланова кроз које су покушали да укажу на потребу да се у Закон о родној равноправности унесу и одредбе које се односе на дискриминацију по основу година старости.

Такође, истакла је да је потребно уврстити овај проблем у Стратегије и Акционе планове.

Владислав Ђорђевић, аутор више књига које се баве темом равноправности полова је своје дискусију на ову тему започео констатацијом да јавност није укључена у ову седницу, а потом је прешао на критику Нацрта закона о родној равноправности са тврдњом да је то радикално-феминистички закон који има одређене негативне стране и то:

1. Закон је научно неутемељен, јер се заснива на претпоставци да су мушкарци и жене биолошки и психолошки исти што, према његовом мишљењу, није тачно,
2. Правно нетачан јер се заснива на идеји да постоји неква неравноправност у Србији,
3. Његова примена би имала изузетно негативне последице по брак, породицу и демографију.

Обзиром на све наведено, своје излагање је закључио тврдњом да је позадина овог закона лезбијско-феминистички лоби и изразио је наду да се Закон, који је предмет ове јавне расправе, неће усвојити.

Љиљана Малушић, посланица у Народној скупштини Републике Србије, је реплицирајући претходном говорнику, навела да је порука господина Ђорђевића говор мржње и да сматра да такве тврдње нису добре и нису ваљане.

Она је похвалила одржавање ове расправе за коју сматра изузетном приликом да се чује мишљење јавности.

Затим се за реч јавила и Радмила Васић, одборник покрета „Двери“ у општини Звездара, која је своје излагање започела предлогом да се назив старог закона не мења и да назив истог остане Закон о равноправности полова. Према њеним речима потребно је

укинути реч „род“ и заменити је речју „пол“ будући да Устав РС не познаје категорије „рода“, „родног индетитета“ и „родне равноправности“.

Госпођа Васић је истакла да је закон о коме се дискутује неуставан јер се не позива на Устав Републике Србије већ на међународна документа.

Члан 5. Нацрта закона треба укинути јер нема основа у систему и уставном поретку Републике Србије.

У вези члана 7. госпођа Васић је поставила питање о значењу речи „род“ и сматра да га треба укинути.

Наводећи члан 8. истакла је да је ставове 1. и 4. потребно укинути обзиром да није дефинисан појам родног индетитета.

Осим наведеног, госпођа Васић је имала примедбу и на дефиницију насиља која је према њеном мишљењу нејасна. Она сматра да је нејасно зашто Закон о родној равноправности термилошки одваја насиље по основу пола и рода, због чега је предложила да се оба појма сведу на један исправан а то је насиље по основу пола.

Такође, напоменула је, да се у ставовима помињу „родни стереотипи“ и „деконструкција стереотипа“ иако наш правни систем не познаје ове социолошко-психолошке термине. На крају излагања изразила је наду да ће се овај Нацрт закона повући из скупштинске процедуре.

Соња Лихт, Београдски фонд за политичку изузетност. Госпођа Лихт је на почетку свог излагања констатовала да је овај закон после 2009. године донео неколико позитивних новина и промена и трасирао пут за доношење једног новог и свеобухватнијег закона какав је данас Закон о родној равноправности.

Према њеним речима термин родна равноправност није термин само правне природе већ је и социолошки, антрополошки феномен.

Надовезујући се на предходне учеснике дискусије навела је да се слаже да је изузетно важно обратити пажњу на локал и на механизме који би ту омогућили спровођење Закона о родној равноправности будући да је у извршној власти на локалу мала заступљеност жена у извршној власти.

Друга важна област на коју је неопходно усредсредити се је образовање. Наиме, у Нацрту закона се посвећује пажња родној равноправности у образовању што је веома похвално. Међутим постоји још једна институција које би, по њеном мишљењу, била обавезна да много више пажње посвети свим могућим темама везаним за родну равноправност а то је јавни сервис.

И на крају госпођа Лихт је нагласила да је најважније обезбедити имплементацију поменутог закона јер је то главни камен који морамо да прескочимо.

Наредна дискусанткиња је била Ема Орлић, из невладине организације „Алтернативна прилика“ која је истакла да ћемо праву вредност Закона о родној равноправности видети за 20 година.

Она сматра да Закон о родној равноправности иде у добром правцу али и да оставља доста слободе. Наиме, поменути закон се бави превасходно органима јавне власти, међутим наше образовање и спорт прелази у приватни сектор. С тим у вези, приватник када има радњу бира шта ће да се продаје у тој радњи, то исто важи и за приватника који има спортски клуб.

Када је у питању женски потенцијал у традиционално мушким спортовима (као пример је навела ватерполо) он постоји али не постоји шанса због предрасуда.

Закон би требало да предвиди казнене одредбе које се баве чланом 38. везаним за промоцију спорта.

Тамара Савовић, руководилац Сигурне куће Града Сомбора, је желела да напомене да осим основне улоге, Сигурна кућа у Сомбору спроводи низ других активности као што је превентивни рад са женама посебно са женама које су вишеструко

дискриминисане као жене на селу, затим ширење мировне културе, као и сарадња привредним, образовним сектором.

Госпођа Савовић је предложила да се у оквиру активних мера запошљавања, сигурним кућама омогући основање радног центра за професионалну рехабилитацију за жене жртве насиља где би се примењивао Закон о предузећима за професионалну рехабилитацију. Економско оснаживање жена је предуслов за остваривање родне равноправности као и промене свести.

Наредна дискусанткиња на скупу је била Марија Јањушевић, посланица испред покрета „Двери“ која је предложила да се изврше измене постојећег закона односно Закона о равноправности полова који није примењиван. И навела је да ће у писаној форми доставити своје примедбе и сугестије.

Драгана Баришић, народна посланица у Народној скупштини је навела да је тема о родној равноправности нешто што треба да нас уједини. Она је нагласила да овај скуп није место за прикупљање политичких поена. Закључак је да је Нацрт закона о родној равноправности добар јер ће допринети остваривању једнаких могућности и да је позитивно то што се о њему говори овако јавно.

Наредна говорница је била Светлана Јанковић, потпуковник у пензији, која је желела да укаже на две ствари. Најпре, сматра да, када се говори о областима у којима се спроводе посебне мере, се искључила област безбедности која је специфична за ову тематику.

Друго будући да се бавила Истанбулском конвенцијом сматра да је члан 42. врло штуро писан у овом закону и да није у складу са Законом о забрани дискриминације, а сада је прилика да се оствари кординација обзиром да се ради на изменама и допунама Закона о забрани дискриминације.

Санида Кларић из удружења „Био идеја за одрживи развој“ је у свом излагању истакла значај заштите животне средине. Када се у предложеном Нацрту закона говори о областима у којима се спроводе посебне мере, недостаје област заштите животне средине и одрживог развоја. Жене, нарочито на селу, имају посебан аспект са кога гледају на заштиту животне средине. С тим у вези ово је битна ставка у коју бисмо у новом закону требало истаћи и подстаћи нарочито женска удружења као и женско предузетништво.

На крају присутнима се обратила и Народна посланица Ана Чарапић која је похвалила овај закон нарочито у аспекту који се тиче заштите жена које заснивају породицу.

Крагујевац, 28. јун 2018. године

Уводну реч на јавној расправи, одржаној у Крагујевцу, 28. јуна 2018. године, имала је др Стана Божовић, државна секретарка у Министарству, а потом су говорили: Мирослав Петрашиновић, председник Скупштине Града Крагујевца и др Гордана Дамјановић, председница Савета за родну равноправност.

У другом делу, који је био посвећен представљању Нацрта закона о родној равноправности у начелу и у појединостима, говорили/ле су: др Стана Божовић, државна секретарка у Министарству, Нина Митић, в. д. помоћница, Сектор за антидискриминациону политику и унапређење родне равноправности Министарства; др Биљана Стојковић, виша саветница, Сектор за антидискриминациону политику и унапређење родне равноправности Министарства и Жарко Степановић, директор Канцеларије за сарадњу са цивилним друштвом.

У трећем делу јавне расправе у Крагујевцу је реализована дискусија присутних о Нацрту закона о родној равноправности.

На почетку дискусије реч је добила Данијела Поповић, одборница у Скупштини Града Крагујевца и координаторка Женске одборничке мреже, која је навела да се кроз читав Нацрт закона о родној равноправности помиње остваривање равноправне заступљености жена и мушкараца а не видимо када је то случај односно није довољно прецизирано када постоји неравноправна заступљеност. То се мора Законом дефинисати у циљу његове применљивости.

Затим је госпођа Поповић указала и на члан 42. у коме Закон не предвиђа услуге ваћ само информације што је недовољно.

У члану 54., према њеним речима, Закон треба да обезбеди стална тела за родну равноправност на свим нивоима, а не само на нивоу општина. (чл. 56)

Када су у питању казне, госпођа Поповић, сматра да су предвиђене новчане казне мале.

Наредна говорница на скупу је била Гордана Петронијевић, руководилац саветовалишта за брак и породицу, испред Центра развој услуге и социјалне заштите „Књегиња Љубица“.

На почетку излагања похвалила је што се у овом закону налазе и програми рада са починиоцима насиља који једино могу да се развијају у сарадњи са женским невладиним организацијама. Међутим, познато је да је кључни предуслов за развијање ових програма обезбеђивање финансијских средстава. У вези са наведеним, у члан 51. у коме су дефинисани извори финансирања је потребно укључити и члан 49. који се односи на ове програме.

У члану 45. тачка 5. реч „преваспитавање“ није адекватна јер су програми усмерени пре свега на превенцију.

Осим наведеног, госпођа Петронијевић је мишљења да је важно да се у овом закону наведе где ће се поменути програми реализовати.

Након излагања госпође Петронијевић реч је затражила и Розалија Илић. Према њеним речима у Нацрту о родној равноправности недостаје укључивање Ромкиња. Она је указала на дискриминацију која се због стереотипа и предрасуда врши над Ромкињама у свим сегментима, нарочито у погледу запошљавања.

С тим у вези, према мишљењу госпође Илић, у Закон о родној равноправности би било неопходно посебно укључити Ромкиње.

Наредна дискусанткиња је била Гордана Тодоровић, помоћница директора паркинг сервиса, активисткиња у борби за родну равноправност. Она је похвалила увођење координатора који ће спроводити ову политику на локалном новоу.

Такође у свом излагању госпођа Тодоровић указала је на члан 40. Нацрта закона о родној равноправности којим се предвиђају квоте и скренула је пажњу на то да је наше друштво спремно за остваривање предвиђене квоте од 40%. Самим тим би реч „поступно“ требало изоставити.

Скупу се обратио и Ратко Томашевић, члан градског већа Скупштине Града Крагујевца, са предлогом да би у Закон о родној равноправности требало уврстити и обичајно право. У свом кратком обраћању господин Томашевић је скренуо пажњу на то да би се приликом израде овог документа требало водити рачуна и о традицији, култури и обичајима нашег народа.

Ниш, 29. јун 2018. године

Уводну реч на јавној расправи, одржаној у Нишу, 29. јуна 2018. године, имала је др Стана Божовић, државна секретарка у Министарству, а потом су говорили: Милош Банђур, заменик градоначелника Града Ниша; Сања Јефтић Бранковић, одборница у

Скупштини Града Ниша и чланица Женске одборничке мреже Града Ниша; Адриана Анастасова, председница Скупштине општине Палилула.

У другом делу, који је био посвећен представљању Нацрта закона о родној равноправности у начелу и у појединистима, говорили/ле су: др Стана Божовић, државна секретарка у Министарству, Нина Митић, в. д. помоћница, Сектор за антидискриминациону политику и унапређење родне равноправности Министарства; др Биљана Стојковић, виша саветница, Сектор за антидискриминациону политику и унапређење родне равноправности Министарства и проф. др Невена Петрушић, национална експерткиња за родну равноправност.

У трећем делу јавне расправе у Нишу је реализована дискусија присутних о Нацрту закона о родној равноправности.

Мариола Гардић, секретар СО Сврљиг, је поздравила присутне и похвалила доношење једног оваквог закона. Осим тога указала је на значај ове јавне расправе и прилику да свако изрази свој став у погледу предложених решења.

Међутим, током анализе чланова Закона установљено да је госпођа Гардић имала пред собом стару верзију Закона упркос томе што је у материјалу заједно са агендом достављен Нацрт закона о родној равноправности који је био предмет расправе на овом скупу.

На крају се усагласила да ће своје предлоге доставити накнадно у електронској форми у предвиђеном року.

Наредна говорница је била Миљана Петровић Пуношеваћ, одборница у Скупштини Града Ниша, која је подржала доношење овог закона. Из перспективе стоматолога, указала је на стереотипе са којима се сусрећу жене у овој професији.

Зорица Тадић Милошевић, одборница у СО Медијана је током излагања је углавном говорила о важности усвајања Закона о родној равноправности. Такође, указала је на проблем спровођења овог закона који је кључни предуслов за постизање намераваних циљева.

Према речима госпође Тадић Милошевић потребно је радити на реализацији међународних стандарда у контексту усвајања механизма, размене искустава, санкционисања и потискивање стереотипа.

Нови Пазар, 3. јул 2018. године

Уводну реч на јавној расправи, одржаној у Новом Пазару, 3. јула 2018. године, имала је др Стана Божовић, државна секретарка у Министарству, а потом су говорили: Фарук Суљовић, помоћник градоначелника Града Нови Пазар; Ифета Радончић, председница Скупштине Града Нови Пазар и Банина Мудеризовић, председница Савета за родну равноправност и једнаке могућности и Аница Зоранић, одборница у Скупштини града Новог Пазара.

У другом делу, који је био посвећен представљању Нацрта закона о родној равноправности у начелу и у појединистима, говорили/ле су: др Стана Божовић, државна секретарка у Министарству, Нина Митић, в. д. помоћница, Сектор за антидискриминациону политику и унапређење родне равноправности Министарства; др Биљана Стојковић, виша саветница, Сектор за антидискриминациону политику и унапређење родне равноправности Министарства и Зибија Шаренкапић, председница удружења „DataD“ из Новог Пазара и експерткиња за родну равноправност.

У трећем делу јавне расправе у Новом Пазару је реализована дискусија присутних о Нацрту закона о родној равноправности.

У члановима 10., 11., и 12. Нацрта закона о родној равноправности у којима се говори о врсти планских докумената, недостаје дефинисано када ће се израдити нова Национална Стратегија за родну равноправност, јер ако није дефинисано, може да се догоди да се не изради нова Стратегија (пример је Стратегија за развој која је истекла 2012. године а нова није израђена)

Члан 40. став 3: ...примењује принцип родне равноправности и предузимају посебне мере којима ће се поступно обезбедити најмање 40% представника мање заступљеног пола.

Такође, напоменула је да реч „поступно“ може да буде изговор да процес дуго траје, због чега је потребно изналажење адекватније формулације или изостављање овог термина.

У члану 61. ставу 1. стоји „осим органа ...“

Мишљење да треба сви органи такође да буду одговорни.

У члану 67. стоји „најкасније до 31. децембра 2017. године“ што је потребно кориговати

Зибија Шаренкапић, председница удружења „DamaD“, Нови Пазар је истакла да је у члану 46. Нацрта закона наведено је да је „свако је дужан да пријави насиље“. Према речима госпође Шаренкапић, реч „свако“ није обавезујућа, јер свако може да буде и нико. Стога је предлог да се та реч преформулише.

Такође госпођа Шаренкапић је навела да је члан 46., став 4. потребно допунити са обавезом других институција да пријаве насиље, на пример установе које раде са младима (активне су на локалу Канцеларије за рад са младима). Такође, потребно је да се додају: комунална предузећа, верске заједнице, и иначе, сваки субјекат друштва да има обавезу да пријави насиље надлежним институцијама.

Исто да се дода у члан 48.

Наташа Цивовић, одборница Скупштине општине града, је поставила питање о прикривеним начинима дискриминације (у вези члана 5.), сматрајући да је то нејасно.

Такође, према њеним речима недостаје објашњење о томе на који начин се доказује дискриминацију. У пракси, као што знамо из примене Закона против мобинга, постоји проблем доказивања мобинга, и због тога ке мало тужби које су пресуђене у корист особе која поднесе тужбу, а постоје и различити притисци послодаваца да се од тужбе одустане.

И на крају излагања, госпођа Цивовић је указала на члан 8. и проблем који се јавља при доказивању да је неко по овом основу добио отказ због чега је и поставила питање везано за начин на који се то може доказати.

III АНАЛИЗА МИШЉЕЊА ИЗ ЈАВНЕ РАПРАВЕ И ДОРАДА НАЦРТА ЗАКОНА

На основу члана 23. став 2. Закона о државној управи („Службени гласник РС“ бр. 79/05, 101/07. и 95/10), министар за рад, запошљавање, борачка и социјална питања је донео Одлуку број 119-01-00096/2018-21 од 9. јула 2018. године о образовању Радне групе за евалуацију достављених примедба, мишљења и сугестија и дораду Нацрта закона о родној равноправности (у даљем тексту: Радна група).

У складу са наведеном Одлуком, по окончању предвиђених задатака у периоду од 9. до 19. јула 2018. године, петочлана Радна група је поднела Извештај о свом раду за наведени период рада (у даљем тексту: Извештај). Основни задатак Радне групе је био да изврши евалуацију примедба, мишљења и сугестија на Нацрт закона о родној равноправности (у даљем тексту: Нацрт закона), изнетих у јавној расправи од 14. јуна до 5. јула 2018. године о Нацрту закона од стране представника органа државне управе и

локалне самоуправе, организација цивилног друштва, академске заједнице, социјалних партнера и грађана и грађанки Републике Србије, као и достављених примедба, мишљења и сугестија из унутрашњих организационих јединица ресорног Министарства и из других органа државне управе на Нацрт закона, и да, на основу тога, изврши дораду наведеног Нацрта закона.

У вези са наведеним, истичемо да је Сектор за антидискриминациону политику и унапређење родне равноправности Министарства био задужен за пружање стручне и административно-техничке потпоре раду Радне групе и да је, у оквиру реализације овог задатка, сачињена документација из јавне расправе о Нацрту закона о родној равноправности, непоходна за рад поменуте Радне групе.

У вези наведеног задатка, Радна група је, у периоду од 10. до 12. јула 2018. године извршила увид у претходно наведену документацију и спровела предвиђену евалуацију достављених примедба, мишљења и сугестија на Нацрт закона о родној равноправности у периоду од 13. до 16. јула 2018. године (у прилогу број 1) и извршила дораду Нацрта закона о родној равноправности од 17. до 19. јула 2018. године.

Такође, Радна група, на основу спроведене евалуације, утврдила потребу да се у оквиру дораде Нацрта закона о родној равноправности изврши: усклађивање Нацрта закона о родној равноправности са ратификованим међународним документима и правним тековинама Европске уније, тако што је у Нацрт закона избрисан у делу I Основне одредбе члан број 3. са наведеним садржајем, а договорено да се наведени подаци о усклађености уграде у Образложење Нацрта закона.

Када је у питању усклађивање Нацрта закона о родној равноправности са Уставом Републике Србије и осталим законима Републике Србије наведени задатак је реализован током евалуације и садржан је у коментарима Радне групе у листама за евалуацију. Подаци о овој усклађености детаљније ће се прецизирати у Образложењу Нацрта закона;

У складу са достављеним мишљењима, примедбама и сугестијама у јавној расправи избрисана су три члана из претходног Нацрта закона (чл. 3, 5 и 9.), а формулисани и унети нови чланови и то: у део II Политика једнаких могућности и мере за остваривање и унапређивање родне равноправности, у члан број 7. (који се односи на политику једнаких могућности). У део V Области у којима се одређују и спроводе посебне мере за остваривање и унапређивање родне равноправности, уврштен је нови члан 34. (који се односи на родну равноправност у области одбране и безбедности) и члан 35. (који се односи на родну равноправност у области заштите животне средине), а у складу са изнетим мишљењима, предлозима и сугестијама током реализоване јавне расправе.

Такође, делови II и III су заменили своја места у односу на стари Нацрт закона, тако да у новом Нацрту закона део II се сада односи на Политику једнаких могућности и мере за остваривање и унапређивање родне равноправности, а део III на Планске акте у области родне равноправности и извештавање о реализацији планских аката. У складу са наведеним изменама, извршено је пренумерисање свих чланова Нацрта закона.

Поводом захтева за усклађивањем појединих одредаба Нацрта закона о родној равноправности са Законом о забрани дискриминације и Нацртом закона о изменама и допунама Закона о забрани дискриминације Радна група је била мишљења да се ово усклађивање изврши у „два корака“ како не бисмо успоравали тренутну процедуру доношења Закона о изменама и допунама Закона о забрани дискриминације. Стога су у Нацрт закона о родној равноправности унете нове одредбе у делу VII Судска заштита као члан 52а, 52б, 52в, 52г, 52д. Радна група уврстила у Нацрт закона о родној равноправности ове допуне, како би се регулисала забрана дискриминације појединаца и група по основу пола, односно рода, чиме је остављена могућност да се приликом

следеће измене и допуне оба закона или током израде новог закона ова материја измести у Закон о забрани дискриминације.

Побољшана је дефиниција кључних појмова у области родне равноправности у делу I Основне одредбе у члану 6 (раније члан 8.) Нацрта закона у вези појма „род“ и унет је нови појам „осетно неуравнотежена заступљеност“, како би се ближе објаснила мера везана за постицајне квоте од 40% мање заступљеног пола у складу са директивом Европске уније из 2003. године;

Извршена је дорада решења у Нацрту закона о родној равноправности у вези којих не постоји консензус социјалних партнера, органа државне управе и организација цивилног друштва, а која се односе на обавезе органа јавне власти и послодаваца који имају више од 50 запослених и радно ангажованих лица да одређују и спроводе посебне мере које се односе на остваривање и унапређивање родне равноправности и то у оквиру годишњих планова и програма рада, односно пословања, а које, у складу са посебним законом, припремају и доносе органи јавне власти и наведени послодавци, затим у погледу њиховог извештавања ресорног Министарства о наведеној обавези, као и санкционисања због неиспуњавања предвиђених обавеза. Ова измена је извршена на начин који је могућ у овој фази дораде Нацрта закона због супротстављених ставова кључних актера из Републичког секретаријата за јавне политике, Привредне коморе Србије, Савеза самосталних синдиката Србије и организација цивилног друштва.

Извршена је дорада решења у Нацрту закона о родној равноправности у вези којих не постоји консензус органа државне управе и организација цивилног друштва у погледу предвиђених посебних мера које се одређују и спроводе у свим сферама друштвеног живота у којима постоји осетно неуравнотежена заступљеност лица једног пола у односу на лица другог пола.

Извршена је дорада решења у Нацрту закона о родној равноправности у вези којих не постоји консензус социјалних партнера, органа државне управе и организација цивилног друштва, а која се односе на обавезе органа јавне власти и послодаваца у погледу предвиђених мера за остваривање и унапређивање родне равноправности.

Извршена је дорада решења у Нацрту закона о родној равноправности у вези којих не постоји консензус органа државне управе и организација цивилног друштва, а која се односе на забрану и спречавање родно засновано насиља и насиље према женама и, у вези са тим, обавезе органа јавне власти и послодаваца у погледу предвиђених мера за остваривање и унапређивање родне равноправности и продужен рок за реализацију ову одредбе кроз израду одговарајућих подзаконских аката из надлежности више ресорних министарства и других институција

Извршено је усклађивање казних одредаба Нацрта закона о родној равноправности са постојећом домаћом регулативом.

Извршена је дорада дела X Казнене одредбе која се односи на пренумерацију чланова у новом Нацрту закона.

Извршена је дорада решења у Нацрту закона о родној равноправности у делу XI Надзор над применом закона у члану број 64. у вези одређивања надлежности инспекције рада, управне инспекције, просветне инспекције, а у складу са изнетим мишљењима, предлозима и сугестијама током реализоване јавне расправе у пет градова у Републици Србији.

Извршена је дорада дела XII Прелазне и завршне одредбе у смислу одређивања нових оптималних рокова за спровођење овог закона за све актере у складу са предлозима из јавне расправе ии на основу мишљења чланов Радне групе.

Извршена је дорада и осталих одредаба Нацрта закона о родној равноправности, у складу са резултатима евалуације достављених примедба, мишљења и сугестија на Нацрт наведеног закона.

Радна група је извршила дораду свих одредаба Нацрта закона о родној равноправности, у складу са резултатима евалуације достављених примедба, мишљења и сугестија на Нацрт наведеног закона, која је извршена од од 17. до 19. јула 2018. године.

У вези са наведеним, може се закључити да је Министарство анализирано све примедбе, предлоге и сугестије учесника у јавној расправи и о томе подноси извештај о спроведеној јавној расправи о Нацрту закона о родној равноправности на својој интернет страници и порталу е-управе, на увид заинтерсованој јавности са приложени Нацртом закона након јавне расправе.

ПРИЛОГ:

1. Нацрт закона о родној равноправности достављеним мишљењима, примедбама и сугестијама уграђеним у коментарима и дорађен након јавне расправе

Број	119-01-00096/2018-21
Датум	19.07.2018. године